

Regeling Kennis en Innovatie Groen Onderwijs 2008
medio februari opengesteld

Strengere spelregels en meer samenhang

Het ministerie van LNV stelt dit jaar via de regeling KIGO acht miljoen euro beschikbaar voor innovatieve projecten in het groene onderwijs. Dat bedrag is vooral beschikbaar voor de ondersteuning van de programma's van de Groene Kennis Coöperatie. Indieners van projectvoorstellen dienen rekening te houden met een aanmerkelijk strenger inhoudelijk kader, het streven naar meer samenhang en de intentie de overige (financiële) instrumenten voor het groene onderwijs hieraan te koppelen.

Programmaleiders en -teams van de Groene Kennis Coöperatie zijn momenteel niet te benijden. De nieuwe KIGO-regeling legt een zware verantwoordelijkheid op hun schouders. KIGO staat voor de regeling Kennis en Innovatie

Groen Onderwijs van het ministerie van LNV. Voor insiders: het is de opvolger van de RIGO-regeling waarmee LNV de afgelopen jaren de vernieuwing van het groene onderwijs stimuleerde. Net zoals vorig jaar stelt het ministerie voor 2008

een bedrag van acht miljoen euro beschikbaar voor innovatieprojecten van de groene onderwijsinstellingen. Inhoudelijk is de KIGO-regeling vrijwel identiek aan de voorganger RIGO. Belangrijk verschil is echter dat de uitvoering van de regeling nu consequent binnen de meerjarenafpraak tussen de Groene Kennis Coöperatie en de minister van LNV zal plaatsvinden. De overige innovatiemiddelen van LNV zullen daar ook op aan gaan sluiten. Het betreft met name de Groene Impuls-gelden, middelen voor de ondersteuningsstructuur, Groen Kennisnet en een deel van het budget praktijkleren dat voor de komende jaren is bestemd voor opleidingen voor de land- en tuinbouw en voor innovatieve regionale arrangementen. Het betekent dat groene onderwijsinstel-

Van VIA naar RIGO en nu KIGO

Eind jaren negentig veegde het ministerie van LNV een aantal subsidiepotjes voor het groene onderwijs bij elkaar om tot een samenhangend stimuleringskader te komen voor de onderwijsvernieuwing. De eerste regeling was de VIA (Versterking en Innovatie Agrarisch Onderwijs). Die werd in 2004 opgevolgd door RIGO (Regeling Innovatie Groen Onderwijs). Met ingang van 2008 heet de regeling KIGO (Kennis en Innovatie Groen Onderwijs). Deze opeenvolgende regelingen laten zien dat LNV zijn stimuleringsubsidies steeds meer

in lijn brengt met het algemene beleid van dit ministerie en dat de instellingen daarbij in toenemende mate een eigen, gezamenlijke verantwoordelijkheid krijgen. De regeling KIGO is m.i.v. medio februari opengesteld en sluit op 1 april 2008. De regeling wordt uitgevoerd door Dienst Regelingen van LNV. Informatie over de KIGO-regeling is beschikbaar op www.groenkennisnet.nl (klikken op Kennis en vervolgens op KIGO). Binnen de Groene Kennis Coöperatie zijn in het kader van de interne kwaliteitsborging afspraken gemaakt

over de werkwijze voorafgaand aan de officiële indiening van programma's en programmagebonden projecten. Doel is eind juni de formele beschikkingen door Dienst Regelingen allemaal rond te hebben. De Groene Kennis Coöperatie nodigt de groene onderwijsinstellingen die ideeën hebben voor projecten, contact te zoeken met de programmateams. Informatie over de A-programma's, de visie van die programma's en de contactgegevens van de teams is te vinden op www.groenkenniscooperatie.nl

Programmateams van de Groene Kennis Coöperatie staan voor een moeilijke taak; experts en medewerkers van beleidsdirecties LNV zijn al in een vroeg stadium ingeschakeld om hen daarbij te ondersteunen. Op de foto: ondersteuners en programmateams in gesprek

lingen – behoudens een beperkte ruimte voor losse projecten – voor KIGO alleen projectvoorstellen kunnen indienen die aansluiten op de vijftien A-programma's van de Groene Kennis Coöperatie. En dat indienen van dergelijke projectvoorstellen alleen zin heeft als de programma-beschrijvingen door de adviescommissie KIGO worden goedgekeurd. Goede programmabeschrijvingen zijn de verantwoordelijkheid van de programmaleiders en hun teams. Bij de beoordeling of een programma 'goed' is, wordt vooral ook gekeken naar de mate waarin de projecten invulling geven aan de visie en doelstellingen van het programma. In die zin hebben projectindieners ook een belangrijke verantwoordelijkheid.

Mild beoordeeld

Dat deze programmaleiders daar een flinke kluit aan zullen hebben, valt te concluderen uit de bevindingen van de adviescommissie over de voorstellen 2007. Toen hadden het ministerie van LNV en de Groene Kennis Coöperatie al een zelfde aanpak voor ogen als nu. Echter omdat de regeling toen erg laat werd opengesteld en programma's op stel en sprong in elkaar moesten worden getimmerd en dat het een eerste 'proeve' was van een complexe taak, oordeelde de commissie mild. Alle vijftien ingediende programma's werden goedgekeurd. Van de 42 projectvoorstellen die in het kader van die programma's waren ingediend, kregen er 25 groen licht en van de 16 ingediende losse projecten 4. "Het was een lastig karwei", aldus Barto Piersma – plv. directeur Platteland bij LNV – die een van de vijf

commissieleden was. "We vonden van een aantal programma's dat ze eigenlijk niet voldeden, maar we lieten ze door om het proces op gang te brengen." Piersma vertelde dat op 6 februari tijdens een bijeenkomst met de programmaleiders. Omdat de spelregels nu dus flink zijn aangescherpt en de commissie voor deze nieuwe ronde zich minder element zal opstellen, had de Groene Kennis Coöperatie Piersma opgetrommeld om aan te geven wat er schortte aan de voorstellen die in 2007 waren ingediend en te adviseren voor de ronde 2008.

Interne gerichtheid

Nogal eens ontbrak een duidelijke visie in de programmabeschrijvingen, aldus Piersma. Ook omgevingsanalyses werden regelmatig vergeefs gezocht of bleken zeer mager. En de samenhang tussen projecten en programmabeschrijving was ook vaak ver te zoeken. Zijn algemene conclusie: "Een hoog gehalte aan onderwijsvernieuwing en regulier werk waardoor je moet vaststellen dat de interne gerichtheid sterk overheerst." In de wetenschap dat de Groene Kennis Coöperatie met haar A-programma's in aansluiting op het beleid van LNV juist de dynamiek van buiten naar binnen wil bewerkstelligen, ligt er voor de programmateams een flinke kluit te wachten. "Want," zoals GKC-directeur George Beers tijdens de bijeenkomst waarschuwde, "een afgewezen programma betekent dat er op dat thema geen projecten zullen worden gehonoreerd." Visievorming, organisatie en samenhang tussen programma en projecten zijn daarmee overigens niet de enige

verbeterpunten voor de programma's. Hao-instellingen moeten actiever een schakelrol gaan spelen tussen de aoc's en het wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Tot op dit moment is de betrokkenheid van studenten en docenten bij onderzoek en praktijknetwerken nog beperkt. Lectoren zouden daarbij een belangrijke meer instellingoverstijgende rol moeten gaan spelen. Ook de tot dusver geringe betrokkenheid van het groene vmbo bij de programma's verdient aandacht. "Een belangrijk zorgpunt", aldus Beers want het gaat hier om een substantieel deel van het groene onderwijs."

Kwaliteitsslag

Het ministerie van LNV sluit hiermee de gelederen. Het aanvragen/toekennen van subsidies via andere wegen – onderonsjes, bilateraaltjes – hoort hiermee tot het verleden, waarschuwden GKC-directeur George Beers en René van Schie die namens de LNV-directie Kennis uitleg gaf. "We moeten nu gezamenlijk een stevig en transparant programma neerzetten", aldus Beers. Essentieel daarbij is de ontwikkelende aanpak die past binnen de planningscyclus van de onderwijsinstellingen. Dat vraagt om een forse kwaliteitsslag. Ook in de bestuurlijke gelederen van de groene onderwijsinstellingen wordt dat volgens Beers onderkend. Daar leeft de behoefte om zich meer 'eigenaar' te voelen en dus meer betrokken te zijn bij de programma's. Daarom zullen alle programma's inclusief de erbijhorende projectportfolio's vòòr indiening bij LNV aan de ledenvergadering van de coöperatie ter goedkeuring worden voorgelegd. Ter ondersteuning daarvan zal ieder programmateam 'bestuurlijke sparring' krijgen van twee CvB-leden. Daarnaast kunnen de programmaleiders en hun teams rekenen op ondersteuning vanuit het bureau van de Groene Kennis Coöperatie, contactpersonen bij de beleidsdirecties van het ministerie en ondersteuningsinstellingen. □